

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Kibujik már a lóláb.

Pécs, 1898. június 2.

A kormányok boszorkánykonyháján már régen főzik a tervet, hogy a kiegyezési javaslatok bukása esetére, mit most már bizonyosra vesz a legrózsaszínűbb államokba ringatott utolsó mameluk is, hogyan lehet az 1898. I. törvénycikk ellenére is fenntartani továbbra a gazdasági közösséget Ausztriával.

Már április hónapban kiszivárgott a hire annak a tervnek, hogy a kormány a tavalyi provizorium tárgyalás alkalmával tett határozott ígérete dacára nem az önálló gazdasági berendezést készíti elő, hanem a provizoriumot készül 1898. dec. 31-én túl meghosszabbítani. Akkor a kormánypárt sajtója ezt a szándékot határozottan letagadta s az újabb provizoriumról szállongó híreket tendenciózus ellenzéki rágalmaknak nyilvánította.

A „Pester Correspondenz“ üres kombinációkon alapuló híreszteléseknek mondta az újabb provizorium híreket s kijelentette, hogy a provizorium meghosszabbításáról szó sincs, mert e feltevés és e gondolat terjesztése méltatlan módon sérti az ország érdekét. A „Politikai Hetiszemle“ máj. 1-én azt írta, hogy Bánffy Dezső maga is beleunt már az örökös provizoriumba. Hisz az ő állásának s működésének épen a provizorium képezi leggyen-

gebb oldalát. Mivel pedig sem a kormány, sem az ország érdeke nem kívánja a provizorium állandósítását, rendszeresítését, bizvást feltehető, hogy a most érvényben levő vám- és kereskedelmi kiegyezésnek s bankszabadalomnak érvényesség prolongása nem fog többé ismétlődni.

Természetes, hogy akkor, a mikor a provizorium meghosszabbításának tervét ilyen határozott formában letagadták, azt is el kellett ismerniök, hogy ha a kiegyezésnek az 1898: I. t. c. értelmében való létrejötte az év végéig nem sikerülne, Magyarországnak be kell rendeznie a külön vámterületet. Fenyegetőztek is ezzel szörnyen és minden függetlenségi szónoklatot túlhaladó hévvel hirdették, hogy hazánk a gazdasági önállósítás révén csak nyerhet.

Ugyancsak a „Politikai Hetiszemle“ azt írta április 24-iki számában, hogy az eddigi gazdasági viszony ártalmára volt Magyarországnak s a kiegyezés évtizedről-évtizedre nagy gazdasági és pénzügyi hátrányokat rótt az országra s ezért a kiegyezés ellen osztrák részről kifejtett agitációkra azt válaszolta, hogy fordítsunk immár hátat az osztráknak. Boldoguljon, a hogy tud. Majd megélünk mi is csak valahogy a saját erőnkől, a magunk emberségéből.

Persze mindezekben a nyilatkozatokban a magyar állam élet vezérlő politikai alapelve, a furfang nyilatkozott meg, mert

a kormánynak soha őszinte szándéka nem volt levonni becsületesen a konzekvenciákat az 1898: I. törvényekből az esetre is, ha a kiegyezés az osztrák parlamenttel az év végeig nem sikerülne. Az egész provizorium ellenes különválasztási lármája a félhivatalos sajtóban csak arra való volt, hogy az osztrákok megijedjenek tőle és siessenek a kiegyezési javaslatokat elfogadni.

Legjobban bizonyítja ezt az a körülmény, hogy most, mikor már bizonyossá vált, hogy az osztrákok a magyar kormány által sugalmazott vak lármától nem ijedtek meg és ellenségesebb magatartást tanúsítanak a kiegyezés ellen, mint valaha, a magyar kormány ijedt meg s a kiegyezés dolgában már egészen más hurokat penget, mint csak egy hónappal is ezelőtt.

Akkor még a további provizoriumról szó sem volt s az önálló vámterület mint Magyarország érdekeinek leginkább meg megfelelő lett magasztalva; ma már az eddigi gazdasági közösség fentartása képezi az ország létérdekét, a melynek kedvéért tul kell tennünk magunkat minden skrupuluson, újabb időt kell engednünk az osztrák parlamenti viszonyok konszolidációjára s ha még ez sem használ, meg kell kötnünk a kiegyezést az abszolút Ausztriával is.

A „Pester Correspondenz“ legutóbbi számában erre vonatkozólag azt írja, hogy

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Szivárvány.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Már elmúlt egy esztendeje, hogy Bárdos Jani utána vetette magát Galambos Ilonának. Ezt az utána vetés kifejezést ugyan csak a városnak mindent nagyító hirtívői foghatták rá Bárdosra, mert azt nem lehetett volna ismeretségükre rámondani, hogy az valami benső lenne.

Annyi bizonyos, hogy Bárdost többször lehetett együtt látni Ilonával az utcán, néha egy-egy üzletben, a hol a szép lány holmi apróságot vásárolt magának, a melyet rendszeren kísérelte el a házuk kapujáig. Megesett az is, hogy a leány hívására ilyenkor be is ment hozzájuk egy órára s igen szíves fogadtatásra talált a mama részéről, ami nem is csoda, mert nemcsak csinos fiú, de jó hivatalán kívül meglehetősen vagyonnal rendelkező ember is volt és a lányos mamák megegyező véleménye szerint csak az volt a hibája, hogy csak egyiköknek a lányát veheti el feleségül, pedig bizony mindannyi szívesen hozzáadta volna az övét.

Ez a barátságos és hizelgő vélemény azonban csak addig tartott, a míg Bárdos semlegesen viselte magát, azaz egy leánynak sem

adott okot arra, hogy az részéről komolyabb közeledést remélhessen.

Kissé rossz néven vették ugyan tőle, hogy a leányok társaságát is épen olyan kevéssé keresi, mint a mulató kompániákat, de azért mégis megvolt minden gondos mama szívében a remény, hogy hátha az ő leánya fog megtetszeni neki s bizony sok szőke és barna fürtű fejecske is gyakran gondolt arra, hogy szívesen lenne az, a ki Bárdost a nők iránti közönyösségéből felrázva, komoly udvarlójává szeretné tenni.

Nem lehetetlen, hogy Galambos Ilona is gondolt ilyenfelét s az sem valószínűtlen, hogy talán egy kis számítás is volt abban, hogy csaknem mindig az ablaknál lehetett látni, a mikor Bárdos házuk előtt a hivatalba, vagy onnan hazafelé ment.

Az már egészen meg is szokta a leányt naponként ott látni és szinte kényelmetlenül érezte magát, ha nem emelhetette meg előtte kalapját, midőn az ablakra tekintve nem látta onnan letekinteni az Ilona mosolygó arcát.

Mert a leány mindig, illetve többnyire jókedvű volt; szép kék szemeiből, rózsás arcáról az a derűtség sugárzott, mely az önmagukkal és sorsukkal elégedettek sajátja. Nem a könnyelműség féktelen jókedve, sem az elbizakodottság kifolyása volt ez, mint sokan olyan szívesen ráfogták, de olyan körülmények között élt, hogy ha saját maga nem okozott bá-

natot vagy gondot magának, ilyenek nem érhettek.

Egyetlen leánya volt szüleinek s mióta atyjának kora annyira előhaladt, hogy nem talált többé szórakozást a gazdaság vezetésével és nem tudta fáradság nélkül végezni a felügyelettel járó sok apró-cseprő és nagyobb dolgot, beköltöztek végleg a városba, melyben házuk már azelőtt is volt s a mely a tél folyamán rendes lakóhelyüket képezte.

Itt azután az öreg ur egész nap kertjében babrálgatott és a nap többi részét kaszinójában töltötte, a hol elmélyedt a napi események olvasásába és azok megvitatásába néhány más öreg urral, a kik állandó társaságát képezték.

A leány és anyja pedig meglehetősen visszavonult életet folytattak; ismertek ugyan mindenkit a városban és néhány családdal fenn is tartották az ismeretséget, de bizalmasabb érintkezésbe egyikkel sem léptek. Részt vettek minden nyilvános mulatságon, összejövetelen és ezeken az első két évben folytonosan udvarlók seregétől volt körülvéve a szép fiatal leány, kiről tudták, hogy piciny kezecskéjével együtt jelentékeny hozományt is visz jövőbeli férjének.

Hanem ezek a fiatal urak nem tudták magukat jól érezni az ő társaságában; ragyogó szeme olyan komoly hidegséggel tekintett rájuk, derűs arcán olyan gunyos vonás volt felfedezhető, a mikor szokásos bókjaikkal elől-

„a külfölddel szemben való külön vámterületről és a két állam belső közösségéről szóló jelszó ép oly izetlen és üres, mint a külön fogyasztási területtel való közös vámterületről kiadott jelszó; még kevésbé látszik elfogadhatónak a teljes gazdasági elkülönítés, melynek az elkerülhetetlen vámháboru a következménye s a magyar közép és kisbirtok elkerülhetetlen romlását kell maga után vonnia. Hiába biztatnak bennünket azzal, hogy a vámháboru az osztrák iparnak is a tönkjét jelenti; nincs kedvünk, még ha ez okvetlen be is bizonyulna, öngyilkosságot követni el azért, mert, amint magunknak elképzeltük, boszút akarunk állani Ausztrián.”

Hát ugyan mi okozza ezt a szörnyű Pál-fordulást a kormánypárti sajtóban, hogy ami még pár héttel ezelőtt az ország gazdasági és pénzügyi érdekeinek negligálása s csupán politikai okokból meghozott súlyos áldozat volt, az ma már olyan vitális érdekünk, hogy nélküle a magyar közép és kisbirtok elkerülhetetlen végromlásba jut s megszüntetése részünkről egyenesen gazdasági öngyilkosságot jelentene?

Ennek bizony más nyitja nincsen, mint a hatalmi érdek, a mely a kormányrudon ülőknek azt parancsolja, hogy a közösségnek minden áron való fentartását biztosítsák, különben kipöndörítik őket a bársonyszékekből. Fenn fogják tehát tartani a közösséget ideiglenesen a meddig lehet, véglegesen, a mikor majd muszáj lesz. S mivel az előbbit mégis könnyebb lesz keresztül erőszakolni, mint ez utóbbit, meglesz bizonyára az újabb provizórium, bármennyire tiltakoztak is ellene a félhivatalosok egy hónap előtt.

Ennek az újabb provizóriumnak a ló-lába kandikál ki a cukor és szeszadótörvények meghosszabbításáról tegnap benyújtott javaslat alól is, a mely ismét nem mondja ki nyílt őszinteséggel, hogy a javaslatba hozott meghosszabbítás csak 1898. év december 31-ig tart, hanem azt

lottak, mintha azt akarná megkérdezni tőlük a következő percben, hogy annál okosabbat nem tudnak-e beszélni.

Egy darabig csak voltak olyanok, a kik megpróbálták újból és újból magukhoz hódítani a szép leányt, de mikor belátták, hogy az sokkal nehezebben megy, mint előre gondolták, lassanként mind visszatértek ahhoz, a kinek előbb udvaroltak, vagy kerestek új ideált maguknak, a ki szivesebben fogadta bókjaikat.

Ilonával szemben csak Bárdos viselte úgy magát, mint azelőtt a többi leányokkal; eleinte is foglalkozott vele, a mikor nem volt nagyon körülvéve udvarlókkal, de a midőn azoknak száma mindinkább fogyott, ő akkor is csak régi viselkedéséhez maradt következetes, bár észrevehette, hogy a leány szivesen fogadná gyakoribb közeledését is, de ehhez már annyira meg volt szokva fokozottabb mértékben a város többi szépeitől, hogy nem ez lepte meg, hanem inkább az, hogy Ilona csak azt mutatja, hogy szivesen van a társaságában, de nem iparkodik úgy magához édesgetni, a bizalmaskodásra felbátorítani, mint azok tették.

Igy lassanként egészen megszokták egymás társaságát és ha valahol összejöttek, akkor is szivesebben elbeszélgettek, csak nézve a többieknek zajos mulatását.

Mivel pedig a Galamboséknál látogatásokat azok, a kik eleinte mindennaposok akartak lenni náluk, a lehető leggyébrebbre redukálták, Bárdos pedig épen annyit járt hozzá-

a furfangos kitévelt használja, hogy a meghosszabbítás tart „azon időpontig, a meddig az 1898. évi I. törvénycikk hatályban marad.”

Persze lehetnek naiv emberek, akik azt hiszik, hogy az egyre megy, mert az 1898. I. t. c. is csak ez év végeig szabja meg hatályossági idejét. Nos ha még vannak, a kik ebben biznak, azok majd kénytelenek lesznek bevallani rövidlátásukat, ha Bánffy báró elő fog állani egy másik javaslattal „az 1898. I. t. c. hatályának meghosszabbításáról.” Ekkor persze a cukor és szesz adótörvények is maguktól meghosszabbodnak az ujéven tuli időre is, mindaddig, míg az indokolás szerint „a kiegyezési tárgyalások alkalmával létrejött s alkotmányos tárgyalás végett előterjesztett javaslatok törvényerőre emelkednek.” Hogy ez be nem következhetnék s ennek folytán a közösség meg is szűnhetnék, az az indokolás szerint teljesen ki van zárva.

A főreáliskola torna és dal-ünnepélye.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. június 2-án.

A tegnap kora délutáni szép idő nagy örömmel töltötte el a pécsi főreáliskola növendékeit, a kik már régóta nagy buzgalommal készültek a segély-egylet javára rendezendő torna és dalünnepélyre.

Az egész nap folyamán lehetett látni a sok, tornaruhába öltözött diákot, a kik délután négy órára az intézetben összegyűlve, katonás rendben vonultak ki Hemmerich Károly tornatanár, Dischka Győző igazgató és az intézet tanári karának vezetése alatt a bicikli-egylet versenypályájára s a vendégek megérkezését pihenve várták be, szabályos oszlopokban helyezkedve el a versenypályán.

A szülők és érdeklődők pedig kocsin és gyalog iparkodtak ki a verseny színhelyére és mind többen és többen foglalták el helyüket a tribünön, melynek minden páholyát és az ülőhelyek legnagyobb részét is betöltötték a

juk, mint azelőtt, városszerte elterjedt az a vélemény, hogy a két fiatalnak egy párrá létele már csak idő kérdése.

Pedig ettől még nagyon távol állottak; azt érezte mindkettő, hogy a másik társaságában élvezetet talál, de az egymás iránti szerelemlől szó sem volt közöttük; csak mikor már hosszú idő telt el így, a mikor már észrevétlenül is melegebb kézszorításokat váltottak, hosszasan tekintettek egymás szemébe a találkozáskor és elváláskor, akkor kezdett mindegyik arra gondolni, hogy talán mégis több az a rokonszenvnél, a mi őket összefűzi.

Hanem amint ezt észrevették, annál inkább iparkodott mindenik arra, hogy részéről semmi olyast ne tegyen, a miből a másik kitalálja, hogy mit érez iránta és talán azért is, mert önmagukkal voltak elfoglalva, nem vették észre azt, a mit mindkettő rejtegetni iparkodott.

Maradtak a régi viszonyban, bár beszélgetésükben mindig több bensőség jelentkezett, a mely végtelen boldogsággal töltötte el szívüket.

Egy délután Bárdos a város szélén levő parkban találkozott Ilonával, a kit meglepetten látott ott egyedül sétálni a magas, lombos fák árnyékában; csakhamar megértette azonban, hogy anyjával együtt jöttek oda ki s mig az egyik, a közelben lakó öreg barátjához ment látogatóba, Ilona a parkban maradt,

nézők, mire az ünnepély a »Hymnus« elének-lésével kezdetét vette.

Megjelentek az ünnepélyen: dr. Fejérváry Imre báró főispán, Majorossy Imre polgármester, Zsolnay Vilmos, Erreth János, báró Zech dandárparancsnok, Werner Ottó, dr. Perls Ármin, Schapringer Gusztáv, Wertheimer Jakab, Klingenberg Jakab, Reberics Imre, Vaszary Gyula, Károly Ignác, Volessky Károly, Záray Károly dr., Kindl József, Incédy Dénes főgimnáziumi igazgató a tanári kar több tagjával, a kereskedelmi iskola igazgatója: Kondor Béla, Báthory Ferenc és Demeter István tanárokkal.

A főreáliskola összes növendékei tornaruhában voltak, mely állott: fehér triko ing, kék gallérral és kézzel, angolos sapka fehéretől, kék széllal és viharszíjjal és a derék körül könnyedén megkötött, hosszan leelőg öv.

Először az összes ifjuság téglányalakban felállva végzett szabadgyakorlatokat, melyeket a tornatanár zászló- és harangjelzéssel vezényelt. A gyakorlatoknak egy összeállítására, mint kivitele nagy ügyességre és hosszas gyakorlatra vallott és igen szép látványt nyújtottak a négy-száz főre menő csoportnak egyöntetű, szabályos mozdulatai.

A katonazenekar által játszott indulók hangjai és a tanuló ifjuság kebeléből kikerült dobosok dobolása mellett csinált szabadgyakorlatok, ütemjárás, rendekbe és kettősrendekbe való szakadozások és fejlődések szintén megnyerték a közönség tetszését.

Igen szépek voltak a buzogánygyakorlatok, melyeket huszonnégy tanuló mutatott be a nagyobbak közül. Ezek a gyakorlatok az izmok és csuklók erősítésén kívül még azáltal is kezdenek tért hódítani, mert némi gyakorlat után meglepően szép és tetszetős dolgokat lehet általuk produkálni.

Ezeknek befejeztével énekszámokat adott elő az ifjusági dalárda Eckhardt Antal ének-mester vezetése alatt és pedig »Diadalének« Händel oratoriumából, »Népdalegyveleg« Deák Gerőtől, »Dalünnepen« Thern K.-tól és »Királyhymnus« Hoffer Károlytól. A szép összhangban előadott énekszámokat zajosan megtapsolta a hallgatóság.

Szertornázás következett ezután; a korláton, nyújtón, lovon csináltak szebbnél szebb erőgyakorlatokat és nagy ügyességre valló mutatványokat a fiatal tornászok s többször hangos éljenek és tapsok hangzottak fel a

hogy annak üde levegőjét élvezhesse vissza-indulásukig.

Beszélgetve járkáltak le és fel az árnyas utakon, nem véve észre, hogy az égbolton egy sötét felhő tünt fel, melylyel a gyors nyári zivatarok egyike csaknem pillanat alatt érkezett feléjük.

Csak mikor az ég megdördült s előbb lassan, majd gyorsan hullottak a kövér eső-cseppek, iparkodtak a park közepén levő épület eresze alatt menedéket találni a zuhogó zápor elől, mely folytonos villámlás és dörgés között ömlött alá.

Egy darabig szótlannul nézték a fenséges jelenetet, de Bárdos hirtelen, mintegy önkéntelen eszmétől megkapatva, beszélni kezdett:

— Mindig hamis felfogásnak gondoltam, mikor azt olvastam, hallottam, hogy a szerelem kitörése is olyan, mint egy nyári vihar, a mely jön anélkül, hogy észrevennők s csakhamar elvonul ismét úgy, hogy nyoma is alig marad: legfeljebb pusztit, rombol. Lássá, most mikor lezuhog ez a zápor, azt a néhány dörgést, villámlást, mely kíséri, szinte örömmel látja és hallja az ember; nem fél tőlük, inkább kívánja kiegészítő keretűl annak a zápornak, mely megöntözi, termékenyíti a kiszáradt, szomjas földet; így gondolom én a szerelmet is. Nem a jövele, érkezése olyan villámgyors, hanem öntudatra ébredése; ez az, a mi egyszerre készíti az embert, hogy kiöntse szive vágyát, hogy ajkáról, szivéből

közönség soraiban egy-egy szebb mutatvány után.

Hanem az idő most már kezdett fenyegetővé válni. A legszebb gyakorlatok bemutatásakor előbb lassu cseppekben, majd zápor-ként kezdett hullani az eső és a megzavart diáksereg futva iparkodott fedett helyre jutni a bőrig ázás elől.

A közönség és a tornászok összeszorulva csoportosultak a tribün tetője alá, a versenytér közepén játszó katonazenekar tagjai pedig a versenybírák emelvényének tetője alatt kerestek menedéket a szakadó zápor elől.

Mintegy husz percig csak úgy ömlött az eső, teljesen sárosá téve a pályát, úgy, hogy megszünésekor még csak gondolni sem lehetett a verseny folytatására.

A mint a hirtelen eső által okozott tócsákat beitta némileg a föld, a közönség is megindult és a versenypálya bejáratánál várakozó kocnikon, vagy gyalog haza a városba, vagy az Új-sörcsarnok felé vette útját, mely utóbbiba csakhamar megérkeztek a megázott tanulók is, a kiket nem annyira a fedél alá jutásukig reájuk hullott néhány csepp eső bántott, mint az, hogy a nagy fáradsággal előkészített ünnepély legszebb pontjait nem mutathatták be a közönségnek, mely pedig tömeges megjelenésével eléggé kimutatta rokonszenvét és pártolását irántuk.

Hanem azért megnyugodtak a változhatlanban és a sörcsarnok tágas termét csakhamar élénk, vidám beszélgetés, nevetés töltötte be s míg a vendégek egyes különálló asztalok mellett foglaltak helyet, a reáliskola tanári kara — többen családjukkal együtt — és a diákok a részükre már előre elkészített és fenntartott hosszú asztalok mellé telepedtek le és vígan fogyasztották az árpa levét, közben-közben megélelve igazgatójukat, tanáraikat és tornatanítójukat, ez utóbbit plane még izmos vállakon magasra felemelve percegig tartották a körülálló harsogó éljenzése között.

Majd a vacsora felszolgálása következett, melynek folyamán felállott *Dischka Győző*, főreáliskolai igazgató és a tornászok fontosságát méltató, valóban magas színvonalon álló pohárköszöntőt mondott, melyből tudósítónk jegyzése alapján a következőket emeljük ki: »Minden nemzetnek van egy szép reménye, egy boldog álma s az — az anyagi, erkölcsi és

kiáradjanak a szavak, mint a zápor abból a sötét felhőből s áldásos előkészítői legyenek egy boldog, hosszú életnek.

A míg Bárdos beszélt, a leány mind közelebb és közelebb hajolva hallgatta, mintha be akarná szívni minden szavát és a mire az befejezte szavait, feje egészen észrevétlenül ott nyugodott a vállán s boldog mosolylyal tekintett fel reá, igenlőleg bólintva fejével csaknem minden mondat után.

Bárdos pedig, a mikor megérezte, hogy az a szép fejecske mind bizalmasabban hanyatlik vállára, a mint letekintett az Ilona szerelemtől sugárzó szemeibe, mig karját annak dereka körül fonta, szinte susogva mondotta tovább:

— Így gondolja-e maga is ezt, így érzi-e, a mint én csak ebben a percben tudtam meg, hogy mennyire szeretem?!

— Így, de már régen, felelt a piruló leány s úgy örültem, a mikor azt hihettem, hogy te is szeretsz, mert tudtam, hogy végre is megmondod, meg kell vallanod.

-- És ha ezt már régen tudtad, érezted, miért nem mondtad meg nekem, hogy én is tudatára ébredjek annak?

— A boldogság nem abban van, ha a szerelemtől beszélünk, de abban, ha azt érezzük.

És a mint kart karba öltve megindultak a gyorsan elvonuló zápor által megöntözött uton, fenn az égen tündöklő, világos színeivel megjelent a szivárvány . . .

Tótsi István.

értelmi gyarapodásába vetett hit. Nem az öletszerűség irta a modern paedagogia számlájára a testi nevelés fontosságát, hanem a higienia, hogy ne mondjam, a humanizmus követelményei léptették azt előtérbe. A szónok aztán méltatta különösen a testgyakorlás etikai jelentőségét. A testedzés szisztematikus művelése nemcsak a biztos, bátor fellépés, az ügyes feltalálás iskolája, hanem fejleszti még az egyeneslelkűséget, az erélyességet, a lovasgiasságot, egy szóval döntő befolyást gyakorol a jellemképzésre is. A vezetése alatt álló intézet már több év óta kiváló ambícióval karolja fel a tornaversenyeket s ma azt ünnepi mezbe is öltöztette, de ezt a mezt az eső ez alkalomkor teljesen eláztatta, az ég a vizes lepedőt ránk terítette. Végre köszönetet mondott a szónok az érdeklődő szülőknek és nagyközönségnek s az ifjúság étetésével fejezte be tótszját.

A tótsz hatása óriási volt. A közönség éljenzett, a lelkes ifjak pedig székestől felemeltek szeretett igazgatójukat.

A vacsora után kezdetét vette a tánc. Ez annál érdekesebb volt, mert a főreáliskolai tanulók legnagyobb része az idei tél folyamán tanult meg táncolni Hemmerich Károly tornatanártól s ez volt első ily természetű szereplésük a nyilvánosság előtt. A debut fényesen sikerült; a diákok ügyesen forgatták meg a nagyszámban levő táncosnőket: az első légyest 60 pár táncolta.

A számos táncosnő közt tudósítónknak sikerült a következő hölgyek neveit összeírni:

Blum Regina, Fridmann Elza, Fürst Berta (Kaposvár), Fürst Gizella (Kaposvár), Fischer Irén, Fischer nővérek (Szigetvár), Grün Flóra, Háhn nővérek, Hoffmann Paula, Handverek Ella, Hemmerich nővérek, Justus Pepsa, Kovács Annus, Kohn Josefina, Koharits Mariska, Krausz Paula, Krausz Blanka, Krausz Janka (Mohács), Krausz Riza, Mischl Mariska, Márkus Gizella (Siklós), Präger Matilda, Perlsz Anna, Pritz nővérek, Requinyi Ida, Schlesinger Jenny, Sohr Sarolta (Mohács), Schvare Frida, Schiffer nővérek, Steiner Irén (Barcs), Sommer Irma, Szabó nővérek (Üszög), Weisz Gizella.

És mikor a zene utolsó akkordjai elhangzottak, a közönség a várakozó kocnikra ült és a városba hajtattott, hogy álomra hajtsa fejét egy kellemesen töltött nap emlékével. A táncoló hölgyek pedig, kik közül soknak szintén ez volt első tánc-debut-je, álmukban bizonyára tovább szöttek a kellemesen töltött est édes élvezeteit. De legszebb álma minden esetre *Kosztka György* tanárnak, a főreáliskolai segítő egyesület buzgó, fáradságot nem kímélő vezetőjének volt. A torna- és dalünnepély ezen egyesület javára rendeztetett s csinos összeggel gyarapította a *Kosztka* tanár által ezen jótékony egyesület javára már eddig gyűjtött vagyont. Meglehet, hogy az elmaradt részét a versenynek pótlólag meg fogják tartani, természetesen belépti díj nélkül, de végleg határozatot erre vonatkozólag még csak ezután tartandó gyűlésében fog hozni a tanári kar.

H i r e k.

Pécs, 1898. június 2.

Városi emberek.

Városi emberek, oh ti blazirt lelkek!
Mért, hogy ágyatokból olyan későn keltek?
Nem tudjátok most van a nyár szülőnapja,
Minek jövetelét a lét hírüldolja?!

Keljetek hát gyorsan; nyári nap hajnala
Minden ember keblét gyönyörrel áthatja!
Elaggott testben is ifju lesz a lélek:
Tavaszi legszebb napja, mért ne szeretnélek?!

Titokzatos Faun ijeszt tán titeket,
Azért kerülitek a lombos ligetet?
Vagy puha ágyatok henyni marasztal,
Azért nem törődtek az üde tavasszal?

Erdő zugása nem gonosz manó hangja,
Mely az embereket rejtekebe csalja;
Oly lélekemelő, csodás varázss-ének:
Hálaadó ima erdők Istenének! . . .

Puha ágyatokban, ha sokat henynéltek,
Higyétek meg nekem: oly keveset éltek!
Mily fölséges élet napsugárral kelni
S a természet ölen boldogságot lelteni! . . .

Hajnalan öleli egymást miljó virág
S szerelmesen susog hozzá a lombos ág;
Menyei zeneként szól a pacsirtadal,
Mely a messze hegyen-völgyön lassan elhal. . .

A mig ti henynéltek puha párnák között,
Sok édes perc suhan el fejetek felett
S észrevétlen fásul, aggul a lelketek,
Mig a napsugártól véditek testetek!

Én, falusi ember, nem féltém a testem;
Reggharmatban fürdik ideális lelkem;
Tudom: mi magasztos, mi megejtő, csodás;
Pirkadó hajnalban mi a bűbáj, varázs . . .

Tudom: miért feslik a bimbó az ágon,
Miért csüng a lepke kéjjel a virágon;
Árnyas erdő mélyén a gerle-pár mért bűg
S kristály hegyi patak futtában miért zűg?

Ha mindezt tudjátok, városi emberek:
Soh'sem fásul, aggul a lélek bennetek,
Vénült testtel is majd napsugárral keltek
S a természet ölen örök tavaszt leltek!

Fis-Kalisch.

Napirend 1898. június 3-án.

Naptár: péntek, június 3. — Róm.-kath.: Klotild. — Prot.: Klotild. — Görög-kel. (május 22.) Baziliszka. — Zsidó: Síván 13. — Nap két 3 óra 50 perckor; nyugszik 7 óra 34 perckor. — Hold két 6 óra 48 perckor délután; nyugszik 2 óra 17 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 20 Celsius fok meleg; légnymomás 752. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, enyhe idő, nyugaton csapadék. később borulás várható.

— **(Személyi hir.)** Báró *Fejérváry* Imre főispán ma délután Budapestre utazott, a hol harmadikán és negyedikén fog maradni; onnan a Cilli melletti Neuhausba megy és ott tölti ötödikét és hatodikát; hetedikén ismét Budapestten lesz és nyolcadikán fog visszatérni Pécsre.

— **(A jogügyi bizottság ülése.)**
A város jogügyi bizottsága tegnap délután *Nendtvich* Andor árvaszéki elnök elnöklete alatt ülést tartott, melyen több fontos tárgy került megvitatás alá. — *Dulánszky* Adolf krumplivölgyi szőlőjének kibővítésére egy részt a városi területből vett birtokba, melyért a városnak kárpótlást ajánlott. A gazdasági választmány, mielőtt a kárpótlási összeg tárgyában határozna, véleményt kért a terület tulajdonjára nézve a jogügyi bizottságtól. Ez a tegnapi ülésben azt a véleményt adta, hogy a városnak a kérdéses területhez való tulajdonjoga kétségtelen, mert az már eredetileg a város nevére lett telekkönyvezve s ma is a város nevében áll. — Az ülés második tárgyát képezte az apáca zárda kérvénye vizbér és adó elengedés iránt. A zárda alapításakor ugyanis *Scitovszky* hercegprimás a Scitovszkytérén fenállott s a püspökség tulajdonát képezett közkutak a városnak ajándékozta azzal a kikötéssel, hogy a város tartozik ennek fejében az innét az apácázárdába bevezetett vízvezetéket díjtalanul fentartani. Az új vízvezeték létesítésekor azonban ez a régi vezeték meg lett szüntetve s azóta az apácák az új

„a külfölddel szemben való külön vámterületről és a két állam belső közösségéről szóló jelszó ép oly izetlen és üres, mint a külön fogyasztási területtel való közös vámterületről kiadott jelszó; még kevésbé látszik elfogadhatónak a teljes gazdasági elkülönítés, melynek az elkerülhetetlen vámháboru a következménye s a magyar közép és kisbirtok elkerülhetetlen romlását kell maga után vonnia. Hiába biztatnak bennünket azzal, hogy a vámháboru az osztrák iparnak is a tönkjét jelenti; nincs kedvünk, még ha ez okvetlen be is bizonyulna, öngyilkosságot követni el azért, mert, amint magunknak elképzeltük, boszút akarunk állani Ausztrián.”

Hát ugyan mi okozza ezt a szörnyű Pál-fordulást a kormánypárti sajtóban, hogy ami még pár héttel ezelőtt az ország gazdasági és pénzügyi érdekeinek negligálása s csupán politikai okokból meghozott súlyos áldozat volt, az ma már olyan vitális érdekünk, hogy nélküle a magyar közép és kisbirtok elkerülhetetlen végromlásba jut s megszüntetése részünkről egyenesen gazdasági öngyilkosságot jelentene?

Ennek bizony más nyitja nincsen, mint a hatalmi érdek, a mely a kormányrudon ülőknek azt parancsolja, hogy a közösségnek minden áron való fentartását biztosítsák, különben kipöndörítik őket a bársonyszékekből. Fenn fogják tehát tartani a közösséget ideiglenesen a meddig lehet, véglegesen, a mikor majd muszáj lesz. S mivel az előbbit mégis könnyebb lesz keresztül erőszakolni, mint ez utóbbit, meglesz bizonyára az újabb provizórium, bármennyire tiltakoztak is ellene a félhivatalosok egy hónap előtt.

Ennek az újabb provizóriumnak a lólabá kandinál ki a cukor és szeszadótörvények meghosszabbításáról tegnap benyújtott javaslat alól is, a mely ismét nem mondja ki nyílt őszinteséggel, hogy a javaslatba hozott meghosszabbítás csak 1898. év december 31-ig tart, hanem azt

lottak, mintha azt akarná megkérdezni tőlük a következő percben, hogy annál okosabbat nem tudnak-e beszélni.

Egy darabig csak voltak olyanok, a kik megpróbálták újból és újból magukhoz hódítani a szép leányt, de mikor belátták, hogy az sokkal nehezebben megy, mint előre gondolták, lassanként mind visszatértek ahhoz, a kinek előbb udvaroltak, vagy kerestek új ideált maguknak, a ki szivesebben fogadta bókjaikat.

Ilonával szemben csak Bárdos viselte úgy magát, mint azelőtt a többi leányokkal; eleinte is foglalkozott vele, a mikor nem volt nagyon körülvéve udvarlókkal, de a midőn azoknak száma mindinkább fogyott, ő akkor is csak régi viselkedéséhez maradt következetes, bár észrevehette, hogy a leány szivesen fogadná gyakoribb közeledését is, de ehhez már annyira meg volt szokva fokozottabb mértékben a város többi szépeitől, hogy nem ez lepte meg, hanem inkább az, hogy Ilona csak azt mutatja, hogy szivesen van a társaságában, de nem iparkodik úgy magához édesgetni, a bizalmaskodásra felbátorítani, mint azok tették.

Igy lassanként egészen megszokták egymás társaságát és ha valahol összejöttek, akkor is szivesebben elbeszélgettek, csak nézve a többieknek zajos mulatását.

Mivel pedig a Galamboséknál látogatásokat azok, a kik eleinte mindennaposok akartak lenni náluk, a lehető leggyébrebbre redukálták, Bárdos pedig épen annyit járt hozzá-

a furfangos kitévelt használja, hogy a meghosszabbítás tart „azon időpontig, a meddig az 1898. évi I. törvénycikk hatályban marad.”

Persze lehetnek naiv emberek, akik azt hiszik, hogy az egyre megy, mert az 1898. I. t. c. is csak ez év végeig szabja meg hatályosságát idejét. Nos ha még vannak, a kik ebben biznak, azok majd kénytelenek lesznek bevallani rövidlátásukat, ha Bánffy báró elő fog állani egy másik javaslattal „az 1898. I. t. c. hatályának meghosszabbításáról.” Ekkor persze a cukor és szesz adótörvények is maguktól meghosszabbodnak az ujéven tuli időre is, mindaddig, míg az indokolás szerint „a kiegyezési tárgyalások alkalmával létrejött s alkotmányos tárgyalás végett előterjesztett javaslatok törvényerőre emelkednek.” Hogy ez be nem következhetnék s ennek folytán a közösség meg is szűnhetnék, az az indokolás szerint teljesen ki van zárva.

A főreáliskola torna és dal-ünnepélye.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1898. június 2-án.

A tegnap kora délutáni szép idő nagy örömmel töltötte el a pécsi főreáliskola növendékeit, a kik már régóta nagy buzgalommal készültek a segély-egylet javára rendezendő torna és dalünnepélyre.

Az egész nap folyamán lehetett látni a sok, tornaruhába öltözött diákot, a kik délután négy órára az intézetben összegyűlve, katonás rendben vonultak ki Hemmerich Károly tornatanár, Dischka Győző igazgató és az intézet tanári karának vezetése alatt a bicikli-egylet versenypályájára s a vendégek megérkezését pihenve várták be, szabályos oszlopokban helyezkedve el a versenypályán.

A szülők és érdeklődők pedig kocsin és gyalog iparkodtak ki a verseny színhelyére és mind többen és többen foglalták el helyüket a tribünön, melynek minden páholyát és az ülőhelyek legnagyobb részét is betöltötték a

juk, mint azelőtt, városszerte elterjedt az a vélemény, hogy a két fiatalnak egy párra létele már csak idő kérdése.

Pedig ettől még nagyon távol állottak; azt érezte mindkettő, hogy a másik társaságában élvezetet talál, de az egymás iránti szerelemről szó sem volt közöttük; csak mikor már hosszú idő telt el így, a mikor már észrevétlenül is melegebb kézszorításokat váltottak, hosszasan tekintettek egymás szemébe a találkozáskor és elváláskor, akkor kezdett mindegyik arra gondolni, hogy talán mégis több az a rokonszenvnél, a mi őket összefűzi.

Hanem amint ezt észrevették, annál inkább iparkodott mindenik arra, hogy részéről semmi olyast ne tegyen, a miből a másik kitalálja, hogy mit érez iránta és talán azért is, mert önmagukkal voltak elfoglalva, nem vették észre azt, a mit mindkettő rejtegetni iparkodott.

Maradtak a régi viszonyban, bár beszélgetésükben mindig több bensőség jelentkezett, a mely végtelen boldogsággal töltötte el szívüket.

Egy délután Bárdos a város szélén levő parkban találkozott Ilonával, a kit meglepetten látott ott egyedül sétálni a magas, lombos fák árnyékában; csakhamar megértette azonban, hogy anyjával együtt jöttek oda ki s mig az egyik, a közelben lakó öreg barátjához ment látogatóba, Ilona a parkban maradt,

nézők, mire az ünnepély a »Hymnus« elének-lésével kezdetét vette.

Megjelentek az ünnepélyen: dr. Fejérváry Imre báró főispán, Majorossy Imre polgármester, Zsolnay Vilmos, Erreth János, báró Zech dandárparancsnok, Werner Ottó, dr. Perls Ármán, Schapringner Gusztáv, Wertheimer Jakab, Klingenberg Jakab, Reberics Imre, Vaszary Gyula, Károly Ignác, Volesszky Károly, Záray Károly dr., Kindl József, Incédy Dénes főgimnáziumi igazgató a tanári kar több tagjával, a kereskedelmi iskola igazgatója: Kondor Béla, Báthory Ferenc és Demeter István tanárokkal.

A főreáliskola összes növendékei tornaruhában voltak, mely állott: fehér triko ing, kék gallérral és kézzel, angol sapka fehérettel, kék széllel és viharszíjjal és a derék körül könnyedén megkötött, hosszan lelógó öv.

Először az összes ifjuság téglányalakban felállva végzett szabadgyakorlatokat, melyeket a tornatanár zászló- és harangjelzéssel vezényelt. A gyakorlatoknak ugy összeállítására, mint kivitele nagy ügyességre és hosszas gyakorlatra vallott és igen szép látványt nyújtottak a négyszáz főre menő csoportnak egyöntetű, szabályos mozdulatai.

A katonazenekar által játszott indulók hangjai és a tanuló ifjuság kebeléből kikerült dobosok dobolása mellett csinált szabadgyakorlatok, ütemjárás, rendekbe és kettősrendekbe való szakadozások és fejlődések szintén megnyerték a közönség tetszését.

Igen szépek voltak a buzogánygyakorlatok, melyeket huszonnégy tanuló mutatott be a nagyobbak közül. Ezek a gyakorlatok az izmok és csuklók erősítésén kívül még azáltal is kezdenek tért hódítani, mert némi gyakorlat után meglepően szép és tetszetős dolgokat lehet általuk produkálni.

Ezeknek befejeztével énekszámokat adott elő az ifjusági dalárda Eckhardt Antal ének-mester vezetése alatt és pedig »Diadalének« Händel oratoriumából, »Népdalegyveleg« Deák Gerőtől, »Dalünnepen« Thern K.-tól és »Királyhymnus« Hoffer Károlytól. A szép összhangban előadott énekszámokat zajosan megtapsolta a hallgatóság.

Szertornázás következett ezután; a korláton, nyújtón, lovon csináltak szebbnél szebb erőgyakorlatokat és nagy ügyességre valló mutatványokat a fiatal tornászok s többször hangos éljenek és tapsok hangzottak fel a

hogy annak üde levegőjét élvezhesse vissza-indulásukig.

Beszélgetve járkáltak le és fel az árnyas utakon, nem véve észre, hogy az égbolton egy sötét felhő tünt fel, melylyel a gyors nyári zivatarok egyike csaknem pillanat alatt érkezett feléjük.

Csak mikor az ég megdördült s előbb lassan, majd gyorsan hullottak a kövér esőcseppek, iparkodtak a park közepén levő épület eresze alatt menedéket találni a zuhogó zápor elől, mely folytonos villámlás és dörgés között ömlött alá.

Egy darabig szótlánul nézték a fenséges jelenetet, de Bárdos hirtelen, mintegy önkéntelen eszmétől megkapatva, beszélni kezdett:

— Mindig hamis felfogásnak gondoltam, mikor azt olvastam, hallottam, hogy a szerelem kitörése is olyan, mint egy nyári vihar, a mely jön anélkül, hogy észrevennők s csakhamar elvonul ismét úgy, hogy nyoma is alig marad: legfeljebb pusztit, rombol. Lássa, most mikor lezuhog ez a zápor, azt a néhány dörgést, villámlást, mely kíséri, szinte örömmel látja és hallja az ember; nem fél tőlük, inkább kívánja kiegészítő keretét annak a zápornak, mely megöntözi, termékenyíti a kiszáradt, szomjas földet; így gondolom én a szerelmet is. Nem a jövetele, érkezése olyan villámgyors, hanem öntudatra ébredése; ez az, a mi egyszerre készíti az embert, hogy kiöntse szive vágyát, hogy ajkáról, szivéből

közönség soraiban egy-egy szebb mutatvány után.

Hanem az idő most már kezdett fenyegetővé válni. A legszebb gyakorlatok bemutatásakor előbb lassu cseppekben, majd záporként kezdett hullani az eső és a megzavart diáksereg futva iparkodott fedett helyre jutni a bőrig ázás elől.

A közönség és a tornászok összeszorulva csoportosultak a tribün tetője alá, a versenytér közepén játszó katonazenekar tagjai pedig a versenybírák emelvényének tetője alatt kerestek menedéket a szakadó zápor elől.

Mintegy husz percig csak úgy ömlött az eső, teljesen sárosra téve a pályát, úgy, hogy megszünésekor még csak gondolni sem lehetett a verseny folytatására.

A mint a hirtelen eső által okozott töcsákat beitta némileg a föld, a közönség is megindult és a versenypálya bejáratánál várakozó kocsikon, vagy gyalog haza a városba, vagy az Új-sörcearnok felé vette útját, mely utóbbiba csakhamar megérkeztek a megázott tanulók is, a kiket nem annyira a fedél alá jutásukig reájuk hullott néhány csepp eső bántott, mint az, hogy a nagy fáradsággal előkészített ünnepély legszebb pontjait nem mutathatták be a közönségnek, mely pedig tömeges megjelenésével eléggé kimutatta rokonszenvét és pártolását irántuk.

Hanem azért megnyugodtak a változatlanságban és a sörcearnok tágas termét csakhamar élénk, vidám beszélgetés, nevetés töltötte be s míg a vendégek egyes különálló asztalok mellett foglaltak helyet, a reáliskola tanári kara — többen családjukkal együtt — és a diákok a részükre már előre elkészített és fenntartott hosszú asztalok mellé telepedtek le és vígan fogyasztották az árpa levét, közben-közben megélelmezve igazgatójukat, tanáraikat és tornatanítójukat, ez utóbbit plane még izmos vállakon magasra felemelve percekig tartották a körülállók harsogó éljenzése között.

Majd a vacsora felszolgálása következett, melynek folyamán felállott *Dischka* Győző, főreáliskolai igazgató és a tornászok fontosságát méltató, valóban magas színvonalon álló pohárköszöntőt mondott, melyből tudósítónk jegyzése alapján a következőket emeljük ki: »Minden nemzetnek van egy szép reménye, egy boldog álma s az — az anyagi, erkölcsi és

kiáradjanak a szavak, mint a zápor abból a sötét felhőből s áldásos előkészítői legyenek egy boldog, hosszú életnek.

A míg Bárdos beszélt, a leány mind közelebb és közelebb hajolva hallgatta, mintha be akarná szívni minden szavát és a mire az befejezte szavait, feje egészen észrevétlenül ott nyugodott a vállán s boldog mosolylyal tekintett fel reá, igenlőleg bólintva fejével csaknem minden mondat után.

Bárdos pedig, a mikor megérezte, hogy az a szép fejecske mind bizalmasabban hanyatlik vállára, a mint letekintett az Ilona szerelemtől sugárzó szeméibe, mig karját annak dereka körül fonta, szinte susogva mondotta tovább:

— Így gondolja-e maga is ezt, így érzi-e, a mint én csak ebben a percben tudtam meg, hogy mennyire szeretem ?!

— Így, de már régen, felelt a piruló leány s úgy örültem, a mikor azt hihettem, hogy te is szeretsz, mert tudtam, hogy végre is megmondod, meg kell vallanod.

-- És ha ezt már régen tudtad, érezted, miért nem mondtad meg nekem, hogy én is tudatára ébredjek annak ?

— A boldogság nem abban van, ha a szerelemtől beszélünk, de abban, ha azt érezzük.

És a mint kart karba öltve megindultak a gyorsan elvonuló zápor által megöntözött uton, fenn az égen tündöklő, világos színeivel megjelent a szivárvány . . .

Tétsi István.

értelmi gyarapodásába vetett hit. Nem az ötletszerűség irta a modern paedagogia számlájára a testi nevelés fontosságát, hanem a higiénia, hogy ne mondjam, a humanizmus követelményei léptették azt előtérbe. « A szónok aztán méltatta különösen a testgyakorlás etikai jelentőségét. A testedzés szisztematikus művelése nemcsak a biztos, bátor fellépés, az ügyes feltalálás iskolája, hanem fejleszti még az egyeneslelkűséget, az erélyességet, a lovaságát, egy szóval döntő befolyást gyakorol a jellemképzésre is. A vezetése alatt álló intézet már több év óta kiváló ambícióval karolja fel a tornaversenyeket s ma azt ünnepi mezbe is öltöztette, de ezt a mezt az eső ez alkalomkor teljesen eláztatta, az ég a vizes lepedőt ránk terítette. Végre köszönetet mondott a szónok az érdeklődő szülőknél és nagyközönségnek s az ifjuság étetésével fejezte be tószóját.

A tószó hatása óriási volt. A közönség éljenzett, a lelkes ifjak pedig székestől felemeltek szeretett igazgatójukat.

A vacsora után kezdetét vette a tánc. Ez annál érdekesebb volt, mert a főreáliskolai tanulók legnagyobb része az idei tél folyamán tanult meg táncolni Hemmerich Károly tornatanártól s ez volt első ily természetű szereplésük a nyilvánosság előtt. A debut fényesen sikerült; a diákok ügyesen forgatták meg a nagyszámban levő táncosnőket: az első negyest 60 pár táncolta.

A számos táncosnő közt tudósítónknak sikerült a következő hölgyek neveit összeírni:

Blum Regina, Fridmann Elza, Fürst Berta (Kaposvár), Fürst Gizella (Kaposvár), Fischer Irén, Fischer nővérek (Szigetvár), Grün Flóra, Háhn nővérek, Hoffmann Paula, Handverek Ella, Hemmerich nővérek, Justus Pepsa, Kovács Annus, Kohn Josefina, Koharits Mariska, Krausz Paula, Krausz Blanka, Krausz Janka (Mohács), Krausz Riza, Mischl Mariska, Márkus Gizella (Siklós), Präger Matilda, Perlsz Anna, Pritz nővérek, Requinny Ida, Schlesinger Jenny, Sohr Sarolta (Mohács), Schvare Frida, Schiffer nővérek, Steiner Irén (Barcs), Sommer Irma, Szabó nővérek (Üszög), Weisz Gizella.

És mikor a zene utolsó akkordjai elhangzottak, a közönség a várakozó kocsikra ült és a városba hajtattott, hogy álmra hajtsa fejét egy kellemesen töltött nap emlékével. A táncoló hölgyek pedig, kik közül soknak szintén ez volt első tánc-debut-je, álmukban bizonyára tovább szöttek a kellemesen töltött est édes élvezeteit. De legszebb álma minden esetre *Kosztka* György tanárnak, a főreáliskolai segítő egyesület buzgó, fáradságot nem kímélő vezetőjének volt. A torna- és dalünnepély ezen egyesület javára rendeztetett s csinos összeggel gyarapította a *Kosztka* tanár által ezen jótékony egyesület javára már eddig gyűjtött vagyont. Moglehet, hogy az elmaradt részét a versenynek pótlólag meg fogják tartani, természetesen belépti díj nélkül, de végleg határozatot erre vonatkozólag még csak ezután tartandó gyűlésében fog hozni a tanári kar.

H i r e k.

Pécs, 1898. június 2.

Városi emberek.

Városi emberek, oh ti blazirt lelkek!
Mért, hogy ágyatokból olyan későn keltek?
Nem tudjátok most van a nyár szülőnapja,
Minek jövetelét a lét hirüladja?!

Keljetek hát gyorsan; nyári nap hajnala
Minden ember keblét gyönyörrel áthatja!
Elaggott testben is ifju lesz a lélek:
Tavaszi legszebb napja, mért ne szeretnélek?!

Titokzatos Faun ijeszt tán titeket,
Azért kerülitek a lombos ligetet?
Vagy puha ágyatok henyezni marasztal,
Azért nem törődtek az üde tavasszal?

Erdő zugása nem gonosz manó hangja,
Mely az embereket rejtekebe csalja;
Oly lélekemelő, csodás varázs-ének:
Hálaadó ima erdők Istenének! . . .

Puha ágyatokban, ha sokat henyeáltak,
Higyétek meg nekem: oly keveset éltek!
Mily fölséges élet napsugárral kelni
S a természet ölni boldogságot lelteni! . . .

Hajnaltól öleli egymást millió virág
S szerelmesen susog hozzá a lombos ág;
Menyei zeneként szól a pacsirtadal,
Mely a messze hegyen-völgyön lassan elhal . .

A míg ti henyeáltak puha párnák között,
Sok édes perc suhan el fejetek felett
S észrevétlen fásul, aggul a lelketek,
Mig a napsugártól véditek testetek!

Én, falusi ember, nem féltém a testem;
Reggharmatban fürdik ideális lelkem;
Tudom: mi magasztos, mi megejtő, csodás;
Pirkadó hajnalban mi a bűbáj, varázs . . .

Tudom: miért feslik a bimbó az ágon,
Miért csüng a lepke kéjjel a virágon;
Árnyas erdő mélyén a gerle-pár mért búg
S kristály hegyi patak futtában miért zúg?

Ha mindezt tudjátok, városi emberek:
Soh'sem fásul, aggul a lélek bennetek,
Vénült testtel is majd napsugárral keltek
S a természet ölni örök tavaszt leltek!

Fis- Kalisch.

Napirend 1898. június 3-án.

Naptár: péntek, június 3. — Róm.-kath.: Klotild. — Prot.: Klotild. — Görög-kel. (május 22.) Bazilisk. — Zsidó: Síván 13. — Nap két 3 óra 50 perckor; nyugszik 7 óra 34 perckor. — Hold két 6 óra 48 perckor délután; nyugszik 2 óra 17 perckor reggel.

Időjárás: hőmérséklet 20 Celsius fok meleg; légnyomás 752. — Kilitás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, enyhe idő, nyugaton csapadék. később borulás várható.

— **(Személyi hir.)** Báró *Fejérváry*

Imre főispán ma délután Budapestre utazott, a hol harmadikán és negyedikén fog maradni; onnan a Cilli melletti Neuhausba megy és ott tölti ötödikét és hatodikát; hetedikén ismét Budapesten lesz és nyolcadikán fog visszateretni Pécsre.

— **(A jogügyi bizottság ülése.)**

A város jogügyi bizottsága tegnap délután *Nendtvich* Andor árvaszéki elnök elnöklete alatt ülést tartott, melyen több fontos tárgy került megvitatás alá. — *Dulánszky* Adolf krumplivölgyi szőlőjének kibővítésére egy részt a városi területből vett birtokba, melyért a városnak kárpótlást ajánlott. A gazdasági választmány, mielőtt a kárpótlási összeg tárgyában határozna, véleményt kért a terület tulajdonjára nézve a jogügyi bizottságtól. Ez a tegnapi ülésben azt a véleményt adta, hogy a városnak a kérdéses területhez való tulajdonjoga kétségtelen, mert az már eredetileg a város nevére lett telekkönyvezve s ma is a város nevében áll. — Az ülés második tárgyát képezte az apáca zárda kérvénye vizbér és adó elengedés iránt. A zárda alapításakor ugyanis *Scitovszky* hercegprimás a Scitovszkytérén fenállott s a püspökség tulajdonát képezett közkutat a városnak ajándékozta azzal a kikötéssel, hogy a város tartozik ennek fejében az innét az apácázárdába bevezetett vízvezetékét díjtalanul fentartani. Az új vízvezeték létesítésekor azonban ez a régi vezeték meg lett szüntetve s azóta az apácák az új

vizvezetékért már 384 frt vizbért fizettek, a mit visszaulványoztatni kérnek. Ugyancsak a zárda alapításakor a város a zárdának két hold rétet adott használatra s kimondta, hogy e réthasználat után s a zárda épület után az apácák nem fizetnek városi adót, kéri tehát az általuk fizetett 28 frt adót is visszaulványoztatni. A jogügyi bizottság véleménye erre nézve oda terjed, hogy miután az új vizvezeték a megszüntetett régi vezeték helyébe lépett, melynek ingyenes használatára a zárdának joga volt, a fizetett vizbér visszaadandó, de a 28 frt adó visszatérítéséhez nincsen jogos igénye, mert ez az adó nem a zárdaépület s a város által engedett réthasználat után, hanem a zárda részére utóbb szerzett ingatlanok után lett beszédve. — További tárgya volt az ülésnek a pécsi sertés-hizláló részvénytársaság kérvénye a vasuti pályaudvar céljaira elvont területének kárpótlása iránt. A város ugyanis a hizlálótelep létesítésekor ennek 17 hold városi területet adott örökhaszonbérbe, a melyből most a vasuti pályaudvar kibővítésére 1100 □ öl tőle elvonatott. Ennélfogva a társulat most a várostól megfelelő kárpótlást kér, mire nézve a jogügyi bizottság oda nyilatkozott, hogy a társulatnak az elvont területért a bérösszegnek aránylagos leszállítása által kárpótlás adandó, de ez csak az elvont terület után járhat, mert a többi területet a társulat akadálytalanul használhatja s a rétvjavítási költségek megtérítéséhez sincsen jogos igénye, mert a terület a hizláló telep céljaira s nem réthasználatul lett átengedve. Viszont azonban a városnak is igénye van a vasut ellen a kérdéses terület birtokbavétele miatt kárpótlásra, mert a pályaudvar kibővítésének céljaira a város csak a szabad rendelkezése alatt álló területeket engedte át ingyenesen, a hizlálótól elvont 1100 □ öl azonban nem állott a város szabad rendelkezése alatt, mert arra a hizlálótelepnek volt örök haszonbéri joga. — Végül nyilatkozott a jogügyi bizottság a közgyűlés által hozzá utalt ama megbízásra nézve, hogy az árvtári kölcsönök biztosítékait vizsgálja meg. A bizottság kijelentette, hogy neki, mint véleményező közegnek, csupán egyes felmerült esetekben feladata jogi véleményt adni, de az egész árvtári kölcsönügyletkezelést felülvizsgálni a felügyeleti hatóságnak kötelessége, azért a jogügyi bizottság erre nem is vállalkozhatik.

— **(Himen.)** *Mutschenbacher* Edvin dr., kir. aljárásbíró, 52-ik gyalogezredbeli tart. hadnagy, folyó hó 11-én délután 5 órakor tartja esküdjét *Zsolnay* Margittal. — *Insett* Vilmos, uradalmi gazdatiszt Emődön és tart. honvédhadnagy, eljegyezte *Braunberger* Gizellát Faddról.

— **(Tanulmányi kirándulás.)** Tegnap este a 7 óra 58 perckor érkező gyorsvonattal jött haza a ciszterci főgimnázium 23 növendéke, a kik — mint lapunkban bőven meg is irtuk — pénteken Fiuméba utaztak tanulmányutra és ott töltötték a pünkösdi ünnepeket is. Fiuméből Adelsbergbe is átmentek s megnézték a híres adelsbergi barlangot. Majd Fiume környékét, Voloscát, Abbáziát tekintették meg, hová hajón tettek meg a tengeri utat Orohevicát, Szent-Annát és Susakot is megnézték s így a gyönyörködtető és tanulságos kirándulás igen sok szép ismeretlen dol-

got, vidéket és népszokást tett ismertté a kiránduló diákok előtt, a kik bizonyára mindenkor hálával gondolnak *Agh* Timót dr. és *Bitter* Illés tanáraikra, kik e kiránduláson vezették őket tanítói felügyelettel és apai gondossággal.

— **(Egy kis csillagászat.)** Junius hónap a nyárelő hónapja. E hónap 21-én a Nap délelőtt 11 óra 7 perckor a rák jegyébe lép s ekkor köszönt be hivatalosan a nyár. A hold változásai e hónapban a következők: holdtölte 4-én délután 3 óra 11 perckor lesz; utolsó negyed 11-én 7 óra 4 perckor reggel; újhold 19-én 5 óra 19 perckor reggel; első negyed 27-én 5 óra 54 perckor reggel. A hold 5-én reggel 5 órakor lesz a földközélpénzben; 19-én 3 órakor délután a földtávolban. A nap e hó elsején 3 óra 50 perckor kelt és 7 óra 32 perckor nyugodott le; a hónap végén pedig 3 óra 51 perckor kel és 7 óra 44 perckor nyugszik le. A nap hossza tehát ekkor 15 óra 53 perc lesz, míg elsején 15 óra 42 perc volt; tehát a nap hossza e hónapban csak 11 percet növekszik.

— **(Adomány.)** A Bedő Testvérek, abból az alkalomból, hogy a Bedő-féle házban tegnapelőtt kéménytűz volt, melynek oltására tűzoltóink nyomban kivonultak, — husz forintot küldtek *Oberhammer* Antal, rendőrkapitány, tűzoltóparancsnok kezeihez az önkéntes tűzoltó egyesület javára.

— **(Gyilkosság.)** Véres gyilkosságot követett el a tolnamegyei Kónyi községben *Bózsa* József ottani lakos. Boszúból agyonszúrta *Szontag* György kónyi lakost egy késsel és a leszúrt ember védelmére siető *Bibó* Józsefet is összeszurkálta. *Szontag* nyomban meghalt, mert a szúrás szíven találta; *Bibó* szintén súlyos sérüléseket szenvedett. A vérengző embert letartóztatták és bekisérték a tamási járásbírósg börtönébe.

— **(Szállítási kedvezmény.)** A mohács-pécsi vasut Villány és Vókányról Mohácsra, a X. kivételes díjszabásba tartozó kőanyag és kavics küldemények után 6000 és 9000 tonna minimális mennyiség ez évbenei elszállítása esetén, a tényleg felrakott mennyiség, de legalább is a használt kocsirakosulya alapján történendő díjszámítás mellett, következő kedvezményt engedélyezett: Villányról 6000 tonna elszállításánál 5-6 kr. helyett 5-0 kr., 9000 tonna elszállításánál 5-6 kr. helyett 4-5 kr., Vókányról 6000 tonna elszállításánál 6-9 kr. helyett 6-5 kr., 9000 tonna elszállításánál 6-9 helyett 6-0 krajcár 100 klgkint. E kedvezményt, az igénybe vevő fél, mint feladó, legkésőbb 1899 évi március hó végéig benyújtandó *fuarlevél-másodpéldányok* alapján történendő visszatérítés útján élvezheti.

— **(Tisztelgés a főispánnal.)** Tegnap számunkban jeleztük, hogy a pécsi kerületi állattenyésztési felügyelőség vezetőjévé *Jakabffy* Imre felügyelő nevezetett ki, a ki hivatalát már el is foglalta. Ma délelőtt a főispánnal tisztelgett az új hivatal vezetője, bejelentvén neki működésének megkezdését.

— **(Körözött sikkasztó.)** *Agulár* Antal, siklósi születésű, 25 éves, izraelita vallású ügynök Budapesten sikkasztás gyanujába keveredett. A budapesti törvényszék meg is indította ellene a vizsgálatot, de az ügynök

a vizsgálat során a fővárosból ismeretlen helyre költözött. A bíróság tehát most elrendelte a körözését, hogy ha valahol feltalálják, a bíróság elé lehessen állítani.

— **(Kifosztott persely.)** A paksi róm. kath. templom perselyét *Tóth* Lajos, tizenegy éves, szakcsi illetőségű gyerek a napokban kifosztotta. A perselynek a sekrestyében levő kulcsát ellopván, azzal kinyitotta a perselyt és kivette a benne talált 31 krajcár aprópénzt. Tettére azonban csakhamar rájöttek s most a bíróság végez a korán rossz utra tért gyerekekkel.

— **(A tűzoltók ünnepe.)** A pécsi önkéntes tűzoltó egyesület zászlófelszentelésének huszonöt éves jubileumi ünnepélyére nagyban folynak az előkészületek. A zászlóanyát, özv. gróf *Majláth* Györgynét, az ünnepélyen — mint értesülünk — leánya, ögróf *Pallavicini* Edéné szül. *Majláth* Etelka grófnő fogja képviselni. Egyebekben a jubileumi ünnepség programjának összeállításán most dolgozik a rendezőség s az a legérdekesebbnek s a szép ünnephez méltónak ígérkezik.

— **(Késelés.)** Várkony községben együtt mulattak *Tóth* Imre korcsmájában *Fürész* István és *Nagy* István. A mulatság közben valamin összekülönböztek, *Nagy* István eltávozott a kocsmából. *Fürész* utána ment és az utcán a kocsmá előtt rátámadt. Szó szót követett, majd birokra ment a két ellenfél, mire *Fürész* kirántotta a zsebkését s azzal *Nagy* Istvánt összeszurkálta. A megszurkált ember véresen tudott csak előle menekülni s most ágyban fekszik. *Fürész* Istvánt feljelentették a bíróságnál.

— **(A csillagos égbolt.)** Az esti égbolt déli részén látható most egy fényes vörös csillag, amelyet színe miatt igen könnyen összetéveszthetni a *Marssal*, amiért is a régiek *Antaresz*-nek (*Anti-Ares*) nevezték el. *Antaresz* közelében körülbelül hat fokkal északra egy halvány kékes színben fénylő csillag ragyog: *Saturnusz*, mely ugyszólván június hónap uralkodó planétája, mivel az egyedüli bolygóvilág, mely most egész éjjelen át megfigyelhető. Aki csak teheti, ne mulasztja el az alkalmat és nézze meg a gyűrűs csodavilágot, ahogyan a *Saturnuszt* elnevezték, mely még kisebb látcsőben is pompás, gyönyörűséges látványt nyújt. Még egy pár évtizeddel ezelőtt a *Saturnus* gyűrűjének mivolta rejtély volt a csillagászok előtt. Ma már nem az. Tudjuk, hogy ezek a gyűrűk apró meteorokból állanak, a melyek oly örületes gyorsasággal keringenek a *Saturnusz* körül, hogy mi folytatólagos gyűrűket látunk, a mik a csillagot körülveszik. Természetes, hogy mint minden ezen a világon, a gyűrű-rendszer, még ha meteorok halmazából áll is, nem állandó és valamikor a *Saturnus* vonzása következtében föl fog bomlani. Naprendszerünknek ez az érdekes speciálitása tehát nem minden időben lesz látható úgy, mint most. *Saturnus* bolygó testvérei között a *Venusz* kétségtelenül a legfeltűnőbb. Most esti csillag és feltűnésével igazán elhomályosítani képes a többi csillagokat. Vannak éles szemű emberek, akik világos nappal is látják mostani esti csillagunkat. A *Merkur* mint hajnali csillag csak rövid ideig látszik. Az éjjel első felében a *Jupiter*, második felében a *Mars* bolygó is látható. Azok az időpróféták

akik kellemetlen, nedves tavaszt jósoltak keservesen csalódtak. Június 21-én kezdődik a nyár és a legutóbbi napokig egész Európában, néhány, jelentéktelen esőtől eltekintve, általában szép, meleg idő uralkodott. Ezek után a tulságosan forró nyár, amitől sokan tartanak, valószínűleg szintén el fog maradni. Szinte csodálatos, hogy a közönség annyi blamage után még mindig hisz a különböző Falboknak, meg Fortin abbéknak. Szakavatott tudósok már számtalanszor kijelentették, hogy mostani tudásunk alapján az időt nem lehet megjósolni. Ebből azonban nem következik még, hogy ez mindig így lesz.

— **(A pestis-járvány.)** A kereskedelemügyi miniszter az Ázsiában uralkodó pestis-járványra való tekintettel a belügyi, pénzügyi és földmívelésügyi m. kir. miniszterekkel, valamint az osztrák cs. és kir. kormányral egyetértőleg Formosa szigetéről, továbbá Honkong, Kanton, Makay, Amoy és Swaton kikötőkből, valamint Britt-India kikötőkből s az azoktól nyugat felé egészen a Szezi csatornának a Szezi öblbe nyíló torkolatáig fekvő kikötőkből származó következő áruknak és tárgyknak behozatalát és átvételét megtiltotta: 1. Használt fehérnemű, ócska és viselt ruhanemű, használt ágynemű; 2. rongyok; 3. használt zsákok, szőnyegek; 4. nyers bőrök; 5. friss állati nyerstermények; 6. haj.

— **(Megbokrosodott lovak.)** Ma délután a vasuti állomáson az irgalmasok kocsijára árukat raktak fel a teheráru raktárnál és a lovak valamitől megbokrosodva, örült

rohanással ragadták magukkal a kocsit az indóház épület felé. Ott meg akartak fordulni, de közben egy gázlámpa-oszlopnak rohantak, a mely a két ló közé jutva, a kocsirudtól kapott erős lökés következtében több darabra tört. Az összeütközés után sikerült a lovakat megállítani, a melyeknek, csodálatosképen, semmi bajuk sem történt.

— **(Páduai szent Antal magyar földbirtokos.)** Páduai szent Antal, a szegények és elnyomottak hatalmas patronusa, néhány nap előtt magyar földbirtokos lett. Miskolcra jelentik, hogy egy ottani jómódu özvegy, ki egyetlen fiának hosszú betegségből való fölépülését páduai szent Antal segítségének véli köszönhetni, előlegesen tett ígéretéhez képest legszebb szőlőjét neki ajándékozta s ez ajándékot a szent Antal kenyéralapítványra telekkönyvileg át is iratta.

— **(Vásári tolvajok.)** A simontornyai vásáron Szatyi Imre bölcskei lakost azon kapták rajta, hogy egy vég vásznat akart ellopni egy sátorból. Letartóztatásakor aztán beismerte, hogy Tóth Jánosné, bölcskei lakos volt a tette társa s Berger Jakab igali, Schwarz Lajos ozorai, Guttmann Samu pincehelyi és Steiner Dávid székesfehérvári kereskedőket lopták meg a vásáron. Az asszonynál igen sok lopott portékát találtak s mindkettőjük ellen megindították a bírói vizsgálatot.

— **(Eltűnt a büntetés elől.)** Kóvicses József, dunaföldvári illetőségű munkás, munkát keresni Paksra ment. Kapott is munkát, még pedig állandóan, de az nem jutott

eszébe, hogy bejelentette volna a hatóságnál, hogy paksi lakos lett. Ezért aztán a szolgabíróság megbüntette. A büntetés annyira elvette a kedvét a további ott tartózkodástól, hogy nyomban eltávozott a községből. Persze a büntetést nem fizette le. S mert most nem tudják, hogy hol tartózkodik és mert azt hiszik, hogy a büntetés elől sietett eltűnni, elrendelték a körözését. Ha rátalálnak, mégis csak meg kell fizetnie a ráért büntetést.

— **(A szombati hangverseny.)** A pécsi jótékony nőegylet és a vidéki hírlapírók országos szövetsége javára kedden este rendezett hangversenyt — tudvalevőleg — holnapután megismétlik a színházban. Az első előadásra is elkelt minden jegy — csak a karzat volt közepesen látogatva — s mint értesülünk, már a szombati előadásra is alig egy pár jegy van még Domján Izidor könyvkereskedésében. Ennek a második előadásnak különös vonzóerőt kölcsönöz Náday Ilonka fellépte, a ki Budapestről lejön az előadásra. Már az eddigi előjelekből ítélve is, zsufolva lesz ez alkalomra a színház s így a két előadás jövedelme meg fogja közelíteni az 1200 forintot.

— **(Pesti Emilia.)** Ez egy kis pályás hölgyike, akit egy világáros utcakövetésén találtak és annyit tudnak róla, hogy az anyja pécsi. Tehát a kis Pesti Emiliának köze van Pécshez és ennél fogva ő róla már irás is van a hatóságnál. Egyelőre jó enyhe helyen van a kis Emilia: a bécsi lelencházban, ő azonban idegen lévén, keresik, aki fizessen a

— Igen anyám, én vagyok itt testestől-lelkestől — szolt René az öreg asszony felé közeledve.

— Azt hittük, hogy meghaltál. Miért nem írtál nekünk?

— Hát nem kaptatok meg leveleimet? Pedig irtam.

— Nem. Semmit sem kaptunk. Oh! ha tudnád mennyit aggódtunk miattad.

— Bocsáss meg anyám — szolt hirtelen elpirulva René — mert most, midőn ismét maga körül látta azt a jóságos arcú két öreget, kik őt elkényeztették, szereték és dédelgették, ekkor jutott csak eszébe, hogy mily nagy mulasztást követett el.

Mindössze két levelet irt szülőinek. Az egyiket betegsége alatt a Wendelberg kastélyból, a másikat prágai fogságából. Az akkori háborus időkben — természetesen — mindkét levél elveszett s midőn Erzsébettel történt eljegyzése után elhatározta, hogy Wendelbergben marad, szinte jobbnak vélte, ha szülei halottnak tartják, s azért nem is irt többé.

Ez volt az oka annak, hogy René most ismét bünbánóan rebegte:

— Bocsáss meg, édes, jó anyám!

— Mit bocsássak meg fiam! Hisz' te nem vagy oka annak, hogy leveleid nem érkeztek hozzánk?

— Többször kellett volna írnom.

— Ne tépelődj most fiam. Hála Istennek, te épen, egészségesen tértél haza, sőt egy aranyos, csicsergő kis madárkát is hoztál magaddal — a feleségedet. De egyenruhád hol hagyta?

— Azt elvesztettem örökre! — válaszolt René fájdalmas hangon.

Annak úgy sincs már haszna s talán jobb is lenne Renére nézve, ha meghalt volna, mert az ő számára Franciaországban úgy sem terem több babér.

— Hogy érted ezt?

— Nos, most már vége szakadt a császár dicsőségének. A tanító az ujságból olvasta, hogy az angolok sok-sok mértföldnyire elvitték innen egy kietlen szigetre, ahonnan többé nem jöhet vissza soha.

— Hiszen jól van ez így. Mi is XVIII. Lajos jóléteért imádkoztunk ma a templomban.

— No lásd; a régi békés idők visszatértek, a hadsereget feloszlatják s azt hiszem, a tisztekkel sem fognak nagy teketóriát csapni.

— Az másokra nézve talán szerencsétlenség, de René . . .

— Ugyan anyjuk kérlek, hagyj már abba ezeket az ostobaságokat. Miért lenne épen René kivétel? Ő is csak olyan, mint a többi.

— De Etienne, hogy nevezheted azt ostobaságnak, a mi . . .

— Menj a konyhába — szakította őt félbe az öreg Dousole — már itt az ideje. Ezzel a sok fecsegéssel nem lakunk jól.

Az öreg ember azután boszusan hátat fordított az asszonynak és az ablakhoz ment, a felesége pedig látva, hogy alig bir már férjétől néhány szót kicsikarni, duzogva a konyhába indult.

Rövid idő múlva bejött a cseléd, ki hallgatagon, minden hangosabb neszt elkerülve, terített az ebédhez s nemsokára az asztalra került a párolgó leves. Dousole

kis lelelcért, mert sok tejet iszik a pákosztos leányzó. Szép is az emberi humanitás, lám, milyen hatalmas nagy urak foglalkoztak eddig is az utcán talált Emiliával. Bécsből írtak felőle Budapestre és milyen nagy urnak: a belügyminiszternek irván, hogy a kis magyar hölgykéért nem fizet ott senki, valakit keressenek, aki fizessen. Lejött az irás Pécsre és itt keresnek valami rokont, aki vállalja, de nincs itt senkije. Így jelenti a rendőrség és most folytatódik az irás visszafele Pesti Emiliáról, a kis lelelcéről.

— **(Képviselői beszámoló.)** Boda Vilmos, a szegzárdi kerület országgyűlési képviselője, pünkösdi két ünnepén választókerületének hat községében mondott beszámolót, a hol mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel fogadták. Körutjában, pünkösdi első napján, legelőször Bába községben jelent meg, a hol az előjáróság és a lakosság nagy része bandériummal fogadta a község határán. A közönség, élén a bandériummal, a község házához vonult, melynek udvara, mire a képviselő oda érkezett, már tömve volt választópolgárokkal, a kik Boda beszámoló beszédét tüntető helyesléssel fogadták, különösen mikor a költségvetéssel, a munkás- és szövetkezeti törvényvel foglalkozott. Nagy hatást ért el Boda beszédében azokkal a népies adomákkal is, a melyekkel a választóközönséget az önálló vámtérület mellett való állásfoglalásra buzdította. Báttaszéken már csak az értelmiség hallgatta a beszámolót, mert ez a német község Frey János káplán szereplése következtében teljesen

szaturálva van néppárti eszmékkel. Pünkösdi másnapján egész Ócsény község talpon volt s lovas bandériummal és a tűzoltóság kivonulásával ünnepelte a képviselőt, a ki beszámolóbeszédével a bábaihoz hasonló mély hatást keltett. Ezután Decs községet, Pilist és Alsó-Nyéket látogatta meg, a hol mindenütt egyforma őszinte lelkesedéssel fogadták s tüntettek a közszeretben álló képviselő mellett.

— **(Árverés csendőrszuronyokkal.)** Véres árverésnek volt színhelye a Dombóvár melletti Feketepusztán. Egy ottani földmivesnél, Szivbu Jakabnál árvereztek s a végrehajtó, sejtve, hogy a szegény ember nagy elkeseredésében tán valami bolondot tehet, csendőrökkel ment az árverésre. A mint beértek a hatóság emberei, szitkokkal, káromkodva utjokat állta a gazda. A csendőrök vasra akarták verni, mire dulakodás támadt. Szivbu megragadta az egyik csendőr puskáját s ki akarta csavarni a kezéből. A másik csendőr társa segítségére sietett és szuronyával megsebesítette a földmivest. Szivbu erre kést rántott elő s a csendőrökre rohant, a kik most már fegyverhez nyultak s lelőtték a szerencsétlen ember, a kit aztán harmadnap nagy részvét mellett temettek el.

— **(Szegim Benyo Misu.)** Szegim Benyo Misu amikor hazurul elindult, sag nem elhitte vóna, hogy nem meglátja többet az övé fatornyos hazáját. Elmente hazuról rakás díóttal, meg velki reménységgel, hogy vagyont összedrótózza magának a szip uhorszki alföldön. Sag szegim tot tervez és Pan Boh

vigez. Mígy 20 éves se nem volt a Misu, is utolérte tőle a végzet. Ott sütkérezte tőle az atyafiaival a vasuti állomás mellett, honnit sok szip gőzös masinyák elindulnak. Dolgozta benne pálinka és virtus és cicázta, dulakodta, lökdösődte a Pacanovszky Mikolával. Izs fellökte a Mikola szegim Misut és az elterülte földön sápadtan, halottan. Volta velki ijedés, rémülés zatyafiak közte, de bizom nem lehetett feltámasztani szegim Misut. Is feltettek ütöt város szekerire is kivittek ütöt halottas házba. Pacanovszky Mikolát rendőrök bekisérték város házára, becsukták dutyiba. Sag az megvigasztalja, hogy povedal pan doktor bizomosítja, hogy szélhűdés megölte a Misut. Is megy hosszú levél rendőrségtől Szepes stolicába, Littmanovába, tudatni szomorúságot családdal, zatyafiakkal. Is sirni fog talán egy Hancsa, vagy Marka, aki hiába vár tőle a jegyesét, deli drótoslegényt szip magyar alföldről, nagy Magyarországból.

Ha villamvilágítási berendezéseket olcsón, jutányosan és csinos, tartós kivitelben akarunk beszerezni magunknak, ne sajnáljunk fáradságot és tekintsük meg Schönwald Imre buzgó és tevékeny helybeli kereskedőnk nagy szabásu villam világítási cikkekben raktárát ahol mindennemű tárgyak, nevezetesen: élet nagyságu mű szobor alakok, villany avagy légszeszre berendezve, szalon, ebédlő, fali, villamvilágítási csillárok, állólámpák a leggyö-

elvégezte imádságát, melyhez már gyermekkor óta szokva volt, azután leült feleségével az ebédhez.

Ebéd után — mialatt felesége a cseléddel az asztalt letakarította — elhelyezkedett karosszékében, hol délutáni álmát szokta aludni, midőn hirtelen támadt erős kocsizörgés zavarta meg az utca csendjét.

A kocszi közvetlen Dousolék háza előtt állott meg s a cseléd kíváncsian kifutott a szobából, de csakhamar visszatért s lélekszakadva kiáltotta:

— Vendégek jönnek!

Dousolné erre a nem várt meglepetésre oda tipegett férje karosszékéhez s erősen megrázta a szunnyadni kezdő ember karját:

— Etienne! Etienne! Vendégek jönnek!

Az öreg ember morogva tápáskodott fel kényelmes ülőhelyéről, mialatt a felesége tőle telhető gyorsasággal az udvarra szaladt.

Épen akkor érkeztek ki, midőn egy elegáns, polgári ruhába öltöztetett férfi egy fiatal hölgyet emelt ki a kocsiból, ki csinos bé-bé kalapja alól hamiskásan mosolyogva az öreg asszony nyakába borult ezzel a felkiáltással:

— Anyám! Édes anyám!

Dousolné nem tudta elképzelni, hogy ez az előkelő, fiatal urhölgy voltaképen mit is akar tőle? De ez nem is hagyta a meglepett asszonyt szóhoz jutni:

— Nemde meg vagy lepetve? — kérdé kedves mosolylyal a fiatal asszony — de kénytelen vagyok ily vadul rohanni rátok, mert tudom, hogy ha meglátjátok Renét, akkor nem is számíthatok arra, hogy engem is meglássatok.

És valóban, alig ejtette ki a fiatal asszony René

nevét, Dousole mama egy gyöngédtelen rántással kiszabadította magát az ölelő karokból és egy sikolylyal a kissé távolabb álló René karjai közé omlott.

A szegény öreg asszonyt annyira meglepte fiának hirtelen megjelenése, hogy teljesen elalélt s Renének kellett őt a szobába vinnie.

Miközben Erzsébet az elájult Dousolenét élesztgette, René kezét nyujtotta atyjának, ki megkönnyebülten sóhajtvá, fordult fia felé e szavakkal.

— Fiam! Mi mindannyian halottnak hittünk már téged. Honnan jössz?

— Tényleg a sirból jövök. Dicsőségünk sirjából.

— René kérlek, nincsenek atyád üdvözlésére más szavaid, mint saját bánatod szavai? — kérdezte Erzsébet szemrehányó hangon.

A hangra az öreg Dousole meglepetten tekintett Erzsébetre, kiről egészen megfeledkezett, majd fiához fordulva, halkan kérdezte:

— René, ki ez a szép fiatal urhölgy?

— A feleségem. A legszebb és legbájosabb hadiszákmányom.

— Mely minden csataveszteség mellett is megmaradt — szólt közbe Erzsébet tréfásan. — Kedves Dousole papa! Én René felesége vagyok s kérem tekintsen engem leányának és öleljen már meg végre.

S az öreg ember, ki még most sem tért magához bámulatából, keblére ölelte a boldogan mosolygó asszonykát.

— René! Te valóban itt vagy? Nem álmodom? — mondta az időközben feleszmélt Dousolené. — Gyere ide fiam, hadd csókoljalak meg.

nyörűbb és meglepőbb kivitelben, valódi francia gyártmány, továbbá a szebbnél szebb petroleum lámpák, mindennemű kiállításban találhatók. Izzótestek és felszerelések gyári árakban számitatnak. Mindennemű átalakítások és felszerelések a legjutányosabban eszközöltenek.

Törvénykezés.

§ **Varju is kivázza a varju szemét.** Bizony csak meghazudtolta a közmondást két cigány karaván, melyek Kovács Mihály és Bogdán József vezetése alatt február huszonnyolcadikán Bodolyán összetalálkoztak. Valami régi harag volt közöttük s előbb a már említett két ember, majd az egész karaván összeverekedett s a győztes a Kovács-párt lett, melyet a legyőzöttek feljelentettek és ma a törvényszék közülök Kovács Mihályt két havi fogházra és öt forint pénzbüntetésre, Sárközi Lacit négy, — Sárközi Györgyöt három, — Lakatos Ádámot két, — id. Kalányos Marit öt és Kolompár Ádámot egy havi fogházra ítélte. Mivel pedig a kir. ügyész a megvert párton levők megbüntetését is kérte közcsend elleni kihágás miatt, a törvényszék ezeket is, névszerint Bogdán Józsefet, Kalányos Marit és Treszkát, valamint Kovács Jósikát egyenként négy napi fogházra és további egy napi elzárásra átváltotatandó öt forint pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **Amerikai pör.** Csakis Amerikában eshetett meg az itt elmondandó eset, Amerikában, ahol ezrek élnek abból, hogy megszegett házassági ígéret miatt pörölnek s többnyire busás kártérítést kapnak. Rendszerint a férfiak az alperesek, ezuttal azonban megfordítva áll a dolog, a mely így történt: Vagy tiz esztendeje, egy denveri polgár feleségül vett egy ifju hölgyet, a ki azonban férjétől összeférhetlensége miatt két év múlva elvált. Kevéssel ezután nőül ment egy nagyon gazdag öreg urhoz, a kinek volt annyi belátása, hogy alig három havi házasság után meghalt, özvegyére testálván minden vagyonát. Elmúlt egypár év, a mig az özvegy ismét találkozott első férjével. Ez megint beleszeretett a még mindig nagyon szép és most már gazdag asszonyba, minden forma szerint házassági ajánlatot tett neki s — meg is hallgatták. A másodszeri egybekelés napján azonban az ex-férj-vőlegény hiába várta ex-feleség-menyasszonyát. Ellenben értesült a férj, hogy volt és leendett neje máshoz ment nőül s ezzel a másikkal nyomban nászutra is kelt. A fölül tetett vőlegény nem sokat késett, hanem házassági ígéret megszegése miatt pört akasztott hűtlen menyasszonya nyakába. A végtárgyalás, a mely szerfölött bonyodalmas és vidám epizódokkal teli volt, azzal végződött, hogy a férjnek tizezer dollár kártérítést ítél meg a bíró. A feleség-menyasszony mindjárt le is fizette ezt az összeget.

Közgazdaság.

□ **Kevés a spanyol gabona.** Erre mutat az a hirdetmény, melyet a mai hivatalos lap közöl a következőkben: A kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumhoz érkezett értesítés szerint Spanyolországban folyó évi május hó 7-étől kezdődőleg a buza, árpa, rozs, tengeri,

rizs és egyéb gabona-neműeknek, továbbá mindennemű lisztnek és a burgonyának beviteli vámja megszüntetett és ezen cikkeknek Spanyolországból való kivitele eltiltatott.

□ **Csend van Somogyvármegyében;** ezt az értesítést nyertük hivatalos részről azokkal a hírekkel szemben, hogy a vármegye egyes vidékein szocialista mozgalom mutatkozik az arató munkások közt. Ahol eddig elégtelenség volt is, annak oda rendszerint a munkaszerződés hiányos megszerkesztésében, esetleg a munkaadók túlköveteléseiben állott. A hatóságok igénybevétele mindenütt sikerre vezetett, a mennyiben a differenciák békés uton kiegyenlítették. Az aratók legnagyobb sérelme az, hogy némely gazda, félvén az aratói sztrájktól, több helyről is szerződtetett aratókat és pedig oly sokat, hogy az aratók száma a learatandó területtel nincs arányban; ennél fogva az aratás pár nap alatt lefogy s az aratóra kevés kereset esik, szerződésénél fogva pedig máshova már, hol állandóbb munkát kapna, el nem szerződhetik. Nagyon méltánytalanok továbbá a tulságos mellékszolgáltatások is, melyekre az aratókat kötelezik. Az ily veszélyes időkben valóban nemcsak a maga, hanem mások érdekeit is kockára teszi az a kapzsi munkaadó, ki tulságosan terhes szerződésekkel a munkással szemben méltó okot ad a panaszra és elégtelenségre.

TÁVIRATOK.

— **Spanyol-amerikai háboru.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Newyorkban az „Evening Journal“-nak Cap-Haitienből délelőtt 10 órától kelt sürgönye jelenti, hogy az amerikai hajóhad ismét megjelent Santiago előtt. Ujabb bombázást várnak. Madridból írják, hogy a Santiago de Cubából érkezett távirat jelenti, hogy a legutóbbi ütközetben három amerikai hajó megsérült és egy kigyuladt. A spanyoloknak egy halottjuk volt. Newyorkban az a hir van elterjedve, hogy Key-Westben azt beszélnek, hogy a „St. Paul“ amerikai cirkáló hajó elfogta a spanyolok »XIII. Alfonz« nevű szállítóhajóját 1300 katonával és jelentékeny készlettel.

— **Bem apó hadsegédének halála.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Konstantinápolyban Farkas Ozmán basát, Bem apó egykori hadsegédét, ki később Bemmellel együtt a török seregbe lépett, sok csata győztese volt s tábornok lett, — a Márványtengerbe fulva találták. Nem tudni, öngyilkos volt-e, vagy erőszakos halálnak lett az áldozata. Mikor emigrált, török leányt vett nőül, kivel három évtizeden át boldogan élt. Leánya, Nigjar, Konstantinápolyban valósággal ünnepeztetett, a török nemzetnek legkiválóbb költőnője. Dalai közül, melyek egyrésze „Af-szusz“ („Sóhajok“) címen jelent meg, többet lefordítottak francia nyelvre s Kunoss Ignác, a jeles keletnyelv-tudós, néhányat magyarra is lefordított. Nigjar rendkívüli szépség; korán férjhez ment, de házassága nem volt boldog, Elvált férjétől s azóta atyja házában van. A basa vendégszerető háza nyitva volt minden

Konstantinápolyba látogató magyar előtt és a szép Nigjar minden magyart tüntető szivességgel fogadott. Farkas Ozmán basa 1890-ben és 1896-ban, a milleniumkor ellátogatott Magyarországra, hol több rokona él. Az ország és a főváros haladása valósággal elragadta. Itt is kitüntető rokonszenvvel látták mindenütt. Deli, katonás magatartású ember volt, úgy, hogy meghazudtolta korát, pedig hetvenöt éves volt.

Laptulajdonos Felelősszerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20-60 év köti időre készpénzben. Birtokos felmondhat, pénzügyintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tüke is törlesztetik. Lebonyolítás leg-rövidebb idő alatt.

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. — Semmi előleges költség.

Minden felvilágosítás díjtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat. 40494

Ingatlan-és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, Váci-körút 89.

Intézetünk az egyedül, mely az ország minden megyéjében, hatóságok és a legtekintélyesebb földbirtokok által olalmányossággal ajánlva van.

965. sz.
tlkv. 1898.

Árverési hirdetmény.

A dárdai kir. járásbíró, mint tlkvi hatóság közbírá teszi, hogy Hummel Magdolna keskendi lakos végrehajtónak Lang György monostori lakos végrehajtást szenvedett ellen 150 frt tüke és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést a dárdai kir. jbiróság területén lévő, Monostor községben a 67. sz. betétben felvett 307. 308. 1995. hrsz. ingatlanokból és 175. sorsz. házból Lang Györgyöt illető fele részére 367 frt 50 kr., a monostori 67. sz. betétben felvett 1254/1. hrsz. ingatlanból és ugyanezen betétben felvett 1254/2. hrsz. ingatlanból Lang Györgyöt illető fele részére 443 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1898. évi június hó 25. napján d. e. 10 órakor Monostor községben, a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának tiz százalékát, vagyis 36 frt 75 kr, 44 frt 30 krajcárt készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: évi 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárdán, a kir. jbiróság mint tlkvi hatóságnál, 1898. évi január hó 27. napján.

Maurer Frigyes
kir. aljárásbíró.

Legalkalmasabb bérnálási ajándék tárgyak remek szép kivitelben a legolcsóbb árakon kaphatók

SCHÖNWALD R.

50 év óta fennálló ékszerész cégnél Király-utcza város ház épület u. m.:

14 karatos aranyból készült kettős fedelű ancer remontoir óra negyed órát ütő és ismétlő szerkezettel, naptár, hónap és hold mutatóval 125 frtól 140 frtig, ugyanaz ezüstből 60 frt.

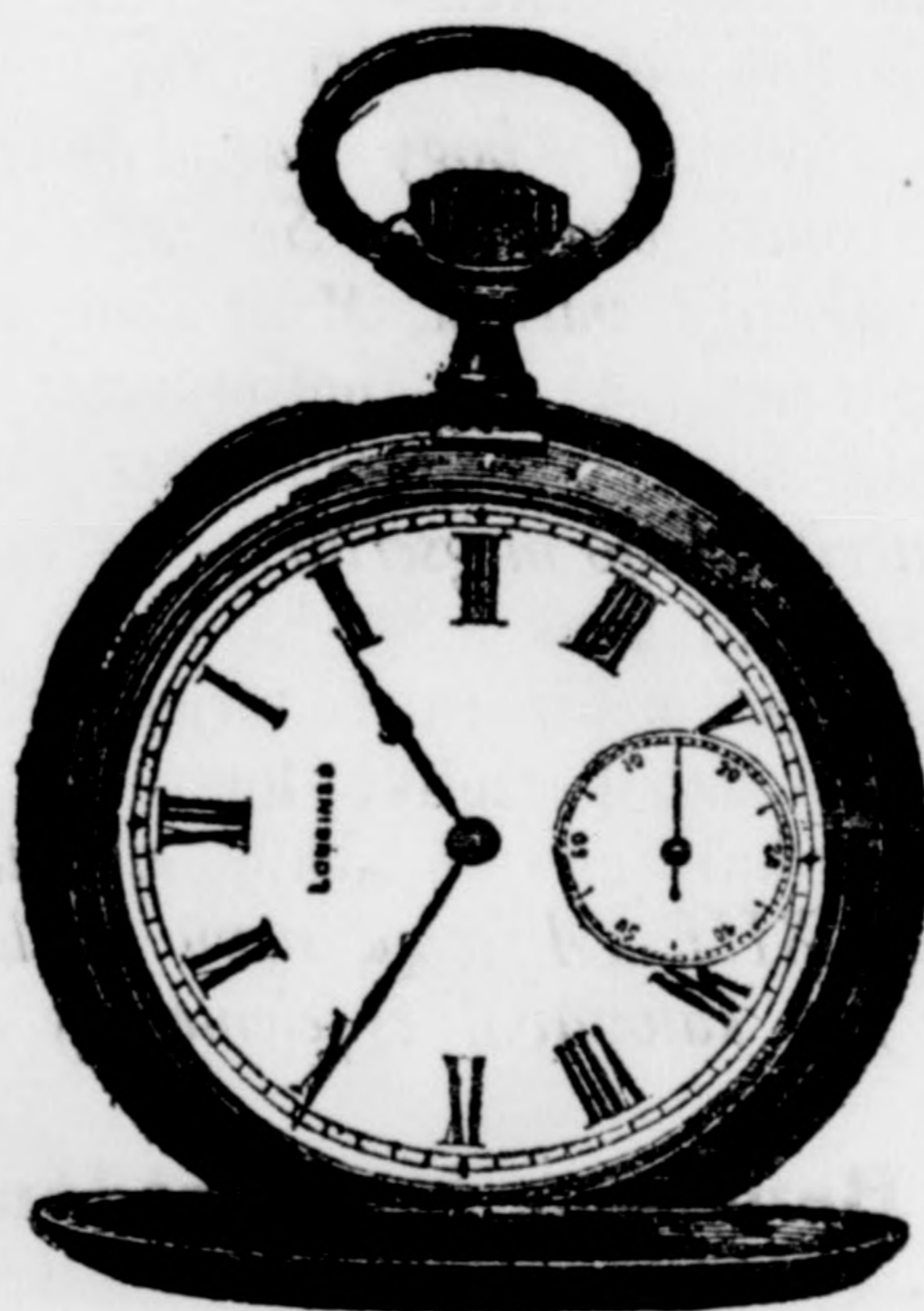
21. sz. 12 frt.
pontosan járó finom szerkezetű tula óra 14 frt.

lovag óra legerősebb oxidált ezüst tokban legfinomabb u. n. „Hahn“ szerkezettel 18 frt.

Legmegbizhatóbb, legpontosabban járó valódi „Longin“ óra kettős fedéllel 24 frt.

Ugyanaz tulatokban 2 kettős fedéllel legszebb kivitelben 30 frt, erős arany-tokban szép kivitelben 85 frt.

Legerősebb schweizi rem. óra kitűnő szerkezettel nagyon szép kivitelben ára jótállással 14 frt.

Csinos zománcozott emlények különféle mintában 1 frt 50 krtól feljebb.